

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA
(GURISDIZZJONI KOSTITUZZJONALI)**

**ONOR. IMHALLEF
GINO CAMILLERI**

Seduta tat-30 ta' Awwissu, 2004

Rikors Numru. 10/2004/1

Paul Camilleri

Vs

**(1) Kummissarju tat-Taxxi fuq il-Valur
Mizjud**

(2) Avukat Generali tar-Repubblika

Il-Qorti

Rat ir-rikors kostituzzjonal ta' Paul Camilleri fejn gie premess :-

Illi r-rikorrent kien tressaq il-Qorti fis-seduta tal-VAT nhar it-3 ta' April, 2001 u dana ghaliex huwa ma kinx ottempora

ruhu mal-ligi tal-VAT stante illi ma kinx baghat il-formola tal-VAT hekk kif stipulat fil-ligi relattiva. Huwa fil-fatt kien instab hati u I-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali per Magistrat Dottor S. Demicoli kienet sabitu hati kif ukoll ikundannatu li jhallas multa bhala piena, kif ukoll penali (multa) ta' sitt liri Maltin (Lm6) jekk huwa fil-fatt ma jottemporax ruhu u jibqa' ma jibghatx il-formoli tal-VAT in kwistjoni fi zmien xahrejn wara d-data tal-imsemmija sentenza (dan in sintesi huwa I-kliem uzat fis-sentenza tal-Qorti);

Illi sussegwentement u fis-16 ta' Jannar, 2003 ir-rikorrent rega' ingieb quddiem I-istess Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali per Magistrat Dr. S. Demicoli akkuzat li ma ottemporax ruhu fi zmien xahrejn hekk kif tordna s-sentenza datata 3 t'April, 2001 (dan in sintezi huwa dak li tghid I-akkuza kontra r-rikorrent) u fil-fatt gie ikkundannat ihallas penali ta' elfejn mijha u sitta u disghin lira Maltin (Lm2196) u dana bhala penali (multa) ta' sitt liri Maltin (Lm6) ghal kull jum li huwa ma ottemporax ruhu mad-disposizzjonijiet tal-Kapitolu 406 tal-Ligijiet ta' Malta hekk kif hawn fuq spjegat u dana bejn I-4 ta' Gunju, 2001 u I-4 ta' Gunju, 2002;

Illi r-rikorrenti baqa ma hallasx din il-penali u permezz ta' digriet ta' din I-istess Qorti datat 13 ta' Frar, 2004 din il-penali ta' Lm2196 giet ikkonvertita fi prigunerija ta' sitt xhur u r-rikorrent beda jiskonta tali perjodu ta' prigunerija nhar I-4 ta' Marzu, 2004 fil-Facilita' Korrettiva ta' Kordin;

Illi rikorrent jibda sabiex jagħmel riferenza ghall-Artikolu 29 tal-Kodici Kriminali li jikkontempla I-procedura f'kaz li multa jew ammenda ma tithallasx. Din id-disposizzjoni tal-ligi issemmi illi f'kaz ta' ammenda din tigi ikkonvertita f'detenzjoni u f'kaz ta' multa din tigi ikkonvertita fi prigunerija. L-ammont ta' detenzjoni jew prigunerija li wieħed għandu jiskonta huwa stabbilit fl-istess Kodici Kriminali izda dan huwa estraneu u irrilevanti ghall-kaz in esami u għalhekk m'hux se jidhol fiha;

Illi r-rikorrent jagħmel riferenza ghall-ligi tal-VAT li a bazi tagħha huwa weħel I-imsemmija multa (Ara I-Artikolu 76

tal-Kapitolu 406 tal-Ligijiet ta' Malta). Minn hawnhekk johrog bic-car illi appartu illi l-imputat li jingieb quddiem il-Qorti jekk jikser I-Artikolu 76 © (bhal fil-kaz odjern) jehel meta tingieb quddiem dik il-Qorti jekk tinsab il-htija multa ta' m'hux anqas minn mitt lira Maltin (Lm100) u m'hux aktar minn tlett mitt lira Maltin (Lm300). Dik hija l-piena ghar-reat hekk kif stabbilit f'dik id-disposizzjoni;

Din id-disposizzjoni tal-ligi izda ma tieqafx hawnhekk. Din tkompli tipprovdi illi l-prosekuzzjoni għandha d-dritt illi titlob lill-Qorti li tagħti terminu lill-imputat halli jikkonforma ruhu mal-ligi liema zmien m'ghandux fi kwalunkwe kaz ikun aktar minn tlett xħur u fin-nuqqas min ikun għamel ir-reat ikollu jħallas multa ohra ta' m'hux anqas minn zewg liri Maltin (Lm2) u m'hux aktar minn ghaxar liri Maltin (Lm10) kuljum għal kull perjodu ta' zmien li jkun ghadda wara z-zmien li l-Qorti tkun akkordat halli l-imputat jottempora ruhu mal-ligi;

Illi l-esponent jirrileva illi din is-somma li tiddekorri u tizdied kuljum m'hix multa izda pernali. Multa tingħata minn qorti bhala piena ("conviction") u m'hux bhala somma li tiddekorri kuljum f'kaz li l-imputat ma jottedtemporax ruhu mal-ligi. Fil-fatt meta l-imputat wara li jkun instab hati għar-reat li huwa jkun ikkommetta u jingħata l-multa hekk kif ikkontemplata mill-ligi huwa jerga' jittellgħa l-Qorti u l-Qorti tagħmel ezercizzju aritmetiku halli tasal għas-somma li huwa jrid iħallas;

Illi l-esponent jissottometti illi ghalkemm I-Artikolu 76 hawn fuq indikat jitkellem car u cioe' jitkellem dwar "multa" kemm fit-test Malti u fit-test Ingliz tieghu, jidher bic-car illi s-somma li tigi akkordata mill-Qorti wara li imputat ikun għajnej instab hati tar-reat imsemmi fl-Artikolu 76 li bih huwa jkun gie akkuzat hija fin-natura tagħha "penali" u m'hux "multa" u għalhekk ma tistax tigi ikkonvertita fi prigunerija ai termini ta' l-Artikolu 29 tal-Kodici Kriminali izda għandha tigi trattata bhala dejn civili;

Illi l-esponent jiccara illi l-imputat wara li jkun għajnej instab hati u wara li inghata l-piena tieghu m'hux qed jigi akkuzat b'reat separat. Għalhekk kif huwa jista' jehel multa separata u fuq multa ohra li huwa jkun għajnej instab hati u wara li inghata l-piena tieghu m'hux qed jigi akkuzat b'reat separat. Għalhekk kif huwa jista' jehel multa separata u fuq multa ohra li huwa jkun għajnej instab hati u wara li inghata l-piena tieghu m'hux qed jigi akkuzat b'reat separat.

piena jekk huwa m'hux qed jigi mressaq quddiem il-Qorti b'reat iehor? Dan ikompli jsahhah l-argument illi din is-somma ulterjuri li tigi ikkomputata wara li l-imputat ikun gja' ha l-piena tieghu ma tistax tigi ikkonsidrata bhala "multa" cioe' htija ohra izda bhala penali;

Illi r-rikorrent jirrileva illi l-procedura hekk kif adoperata mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti Ta' Gudikatura Kriminali tkompli tikkonferma illi l-istess Qorti titratta din is-somma ulterjuri li tigi inflitta bhala penali u m'hux multa u dana stante illi l-Qorti gja' semmiet illi r-rikorrent jehel somma kuljum jekk ma jottemporax ruhu fis-sentenza tagħha ta' nhar it-3 t'April, 2001. Ghalhekk meta r-rikorrent rega' ittellgha t-tieni darba u cioe' fis-16 ta' Jannar, 2003 li għamlet il-Qorti kien biss esercizzju aritmetiku li hadmet is-somma bis-Lm6 kuljum ghall-perjodu indikat u waslet għas-somma ta' Lm2196;

Anke jekk wiehed janalizza kif ingħatat it-tieni akkuza tieghu din tirreferi interament ghall-ewwel sentenza ta' nhar it-3 t'April, 2001. Ghalhekk l-istess Qorti ma ittrattatx it-tieni akkuza bhala differenti mill-ewwel wahda u t-tieni darba li deher il-Qorti r-rikorrent deher biss halli tinhad dem din is-somma u għal xejn aktar. Mil-mod kif sehhew l-affarijiet u mill-mod kif agixxiet il-Qorti jirrizulta bic-car illi anke hija stess titrattat din is-somma bhala penali u m'hux xi piena għal xi reat isseparat li ghaliha wiehed jista' jehel multa;

Illi r-rikorrenti jirrileva li huwa hawnhekk li hawn ksur car tad-drittijiet umani u fundamentali tieghu ai termini tal-Kostituzzjoni ta' Malta, kif ukoll tal-Konvenzjoni Ewropeja dwar id-Drittijiet Fundamentali tal-Bniedem stante illi din il-penali qatt ma setghet tissarraf fi prigunerija izda kellha dejjem titqies ai fini u effetti kollha tal-ligi bhala "dejn civili" għal liema "dejn civili" ma tezistix illum is-sanzjoni tal-prigunerija izda l-intimat Kummissarju tal-VAT kellu l-ghodda li jagħtih il-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta halli jesegwixxi dawk il-mandati esekuttivi li huwa jhoss li huma xierqa w opportuni halli jigbor il-penali li tmiss lilu u qatt ma seta' jipprevalixxi ruhu mid-disposizzjonijiet tal-Kodici Kriminali halli jagħmel dan;

Illi ghalhekk ir-rikorrent jissottometti illi gie les id-dritt tieghu ghal smigh xieraq u li jigi immultat darba ghal reat wiehed partikolari li tieghu instab hati liema dritt tieghu huwa protett ai termini ta' I-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u I-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropeja;

Illi r-rikorrent jirrileva illi huwa minnu illi jekk wiehed jara t-test tal-ligi kemm fil-lingwa Maltija, kif ukoll fil-lingwa Ingliza u komodament jiehdu 'ad litteram' wiehed malajr jikkonkludi li din is-somma ulterjuri li tigi imposta fuq l-imputat hija 'multa' u m'hux 'penali', izda meta wiehed jesamina x'inhu r-'ratio legis' warajha u c-cirkostanzi li fihom tigi imposta din is-somma m'hemmx dubbju li wiehed jasal ghall-konkluzjoni legali li din min-natura tagħha hija penali u ghalhekk għandha tigi ittrattata bhala "dejn civili" hekk kif del resto wiehed isib f'diversi ligijiet lokali;

Għaldaqstant ir-rikorrenti umilment jitlob li dina I-Onorabbi Qorti fil-Kompetenza Kostituzzjonali tagħha joghgħobha:

1. tiddikjara illi gew lesi d-drittijiet umani u fundamentali tieghu ai termini ta' I-Artikolu 39 kemm tal-Kostituzzjoni ta' Malta, kif ukoll tal-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropeja tad-Drittijiet Umani u Fundamentalij tal-Bniedem u dana billi b'digriet jew sentenza tal-Qorti tal-Magistrati [Malta] bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali per Magistrat Dottor S. Demicoli datata 13 ta' Frar, 2004 din il-penali ta' Lm2196 giet ikkonvertita fi prigunerijs ta' sitt xħur u minhabba f'hekk ir-rikorrent beda jiskonta tali perjodu ta' prigunerijs nhar I-4 ta' Marzu, 2004 fil-Facilita' Korettiva ta' Kordin; u

2. tagħtih dawk ir-rimedji li fid-diskrezzjoni wiesgha tagħha hija thoss li huma xierqa u opportuni, inkluz u b'mod partikolari illi tordna l-waqfien b'mod immedjat milli r-rikorrent jkompli jiskonta l-piena karcerarja tieghu fi hdan il-Facilita Korettiva ta' Kordin;

Rat ir-risposta ta' I-intimat Avukat Generali tar-Repubblika fejn gie sottomess :-

Illi huwa jopponi ghat-talbiet tar-rikorrent ghar-ragunijet segwenti:

- a) Preliminarjament, il-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud m'huwiex il-legittimu kontraddittur ghar-rikors prezenti stante li bl-ebda mod m'ghandu x'jaqsam mal-fatt li dwaru jilmenta r-rikorrent peress li il-konverzjoni tal-multa fi prigunerija saret amministrativament b'operazzjoni tal-ligi stess mir-Registratur tal-Qorti li wahda kien ikun sufficienti bhala legittimu kontradittur fit-termini tal-artikolu 181B tal-Kap 12 u ghalhekk ukoll l-esponenti Avukat Generali gie mharrek inutilment u ghandu jigi immedjatament mehlus mill-osservanza ta' dawn il-proceduri;
- b) In linea wkoll preliminari, it-talbiet tar-rikorrent huma frivoli u vessatorji ghaliex il-fatti premessi fir-rikors b'ebda mod ma jwasslu jew jistghu iwasslu ghal xi ksur ta' xi dritt fondamentali sancit bl-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u bl-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni kif allegat fir-rikors. L-argument kollu tar-rikorrent jimpenja ruhu fuq is-sofizmu kostruwit minnu u ghalkemm il-ligi tagħmilha cara li l-penali in kwistjoni hi multa r-rikorrent irid jinsisti kontra l-iswed fuq l-abjad li l-multa in kwistjoni ma hix multa izda hi penali;
- c) Subordinatament u minghajr pregudizzju ghall-premess huwa indikat li din l-Onorabbi Qorti tiddeklina milli tezercita il-mansjoni kostituzzjonali u taht il-Kap 319 fit-termini tal-artikoli 46(2) u 4(2) rispettivament peress illi r-rikorrent kellu u għad għandu mezzi ordinarji ta' rimedju disponibbli ghalihi konsistenti f'dan li gej:
 - (i) rikors lill-Qorti tal-Magistrati biex tigi impunjata il-konvertibilita' tal-multa imposta mill-istess Qorti;
 - (ii) azzjoni civili dwar l-allegata illegalita' ta' l-att amministrativ li bih giet konvertita fi prigunerija il-multa in kwistjoni;

(d) Illi fil-mertu u minghajr pregudizzju ghall-premess it-talbiet tar-rikorrent għandhom fi kwalunkwe kaz jigu michuda bhala infondati fil-fatt u fid-dritt peress illi ma kien hemm ebda hjiel ta' xi ksur tad-dritt għal smiegh xieraq kif allegat mir-rikorrent. Anki kieku, ghall-grazzja ta' l-argument, wieħed kellu jaqbel ma' dak kollu premess mir-rikorrent minn mkien ma jirrizulta li d-drittijiet processwali tieghu fil-proceduri kriminali li ttieħdu kontra tieghu ma gewx pienament rispettati. Inoltre ma hemm xejn straordinarju fil-fatt li persuna teħel ghall-piena ta' aktar minn multa wahda. Ghalkemm ir-rikorrent gie kkundannat għal zewg multi separati f'zewg okkazzjonijiet il-fatt jibqa' li dawn il-kundanni ingħataw għal fatti u reati distinti. Ir-rikorrent l-ewwel naqas milli jipprezenta d-denunzja li trid il-ligi fiz-zmien previst mill-ligi u wara rega naqas milli jikkonforma ruhu mal-ligi kif ornat lilu mill-Qorti fiz-zmien prefiss mill-Qorti. Fuq il-giuoco di parole totalment fittizju dwar penali u multa meta l-ligi b'mod aktar esplicitu titkellem fuq multa ma jidhix li hemm għalfejn l-esponenti jiddilunga ruhu fuqu;

Għaldaqstant u għal ragunijiet ohra li jirrizultaw fit-trattazzjoni tal-kawza it-talbiet tar-rikorrent għandhom jigu michuda bl-ispejjeż;

Rat il-verbal tas-seduta tas-6 ta' April 2004 minn fejn jirrizulta li l-intimat Kummissarju tat-Taxxa dwar il-Valur Mizjud iddikjara li huwa jaderixxi mar-risposta tal-intimat Avukat Generali liema risposta għalhekk għandha titqies li hija tieghu ukoll;

Rat l-istess verbal tas-seduta tas-6 ta' April 2004 minn fejn jirrizulta li l-intimati ddikjaraw li huma jaqblu mal-fatti kif elenkti fir-rikors promotur;

Rat l-atti kollha l-ohra tar-rikors u d-dokumenti esibiti;

Rat l-atti tal-proceduri kriminali li ttieħdu kontra r-rikorenti li huma annessi u li huma l-mertu ta' dan ir-rikors;

Rat il-verbal tas-seduta tal-21 ta' Mejju 2004;

Rat in-nota ta' sottomissionijiet tar-rikorrenti;

Rat in-nota responsiva tal-intimati;

Ikkonsidrat:

Dwar l-ewwel eccezzjoni tal-intimati u cioe' li l-intimat Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud m'hux il-legittimu kontraddittur għandu jingħad li l-istess intimat kien parti essenzjali fil-proceduri in kwestjoni f'din il-kawza. In effett jiżiż jidher li dawk l-istess proceduri gew inizjati fuq it-talba tal-istess intimat u għalhekk zgur li ma jistax jingħad li l-istess iument u mhux il-legittimu kontradittur. Dak li qed jitmenta dwaru r-rikorrenti f'dawn il-proceduri sehh appuntu f'dawk il-proceduri penali li ttieħdu fuq talba tal-istess intimat u għalhekk zgur li l-istess intimat hu l-legittimu kontradittur. Lanqas ma jista jingħad li l-intimat l-iehor l-Avukat Generali mhux il-legittimu kontradittur u dana skond il-provedimenti tal-artikolu 181B(2) tal-Kap.12. Hawnhekk si tratta ta' esami ta' atti tal-Qorti u għalhekk zgur li m'ghandux jirrispondi id-Direttur tal-Qorti;

Il-Qorti ma thosss li jista jingħad li li t-talbiet tar-rikorrent huma frivoli u vessatorji. Lanqas ma għandhom japplikaw il-provedimenti tal-artikoli 46(2) tal-Kostituzzjoni ta' Malta. Hawnhekk si tratta ta' allegazzjoni ta' ksur tal-jeddiġiet fundamentali tal-bniedem u l-Qorti thoss li fil-konfront ta' tali allegazzjonijiet il-provedimenti in kwestjoni għandhom jigu applikati bl-aktar mod ristrett. Il-Qorti lanqas ma hi daqstant sodisfatta li r-rikorrenti kellu mezzi ohra legali li seta jesawrixxi qabel ma istitwixxa dawn il-proceduri. Għandu jingħad li l-provedimenti tal-artikolu 46(2) tal-Kostituzzjoni jħallu diskrezzjoni f'idejn il-Qorti li għalhekk, f'kull kaz, tista tesamina l-ilmenti tar-rikorrenti anke jekk x'aktarx ir-rikorrenti ma jkunx esawrixxa ir-rimedji koillha li ttih il-ligi;

Fil-meritu għandu jingħad li fir-rikors promotur ir-rikorrenti jħamel referenza għal proceduri penali li ttieħdu fil-konfront tiegħi in konnessjoni ma akkuzi li huwa ma kienx

Kopja Informali ta' Sentenza

ottempera ruhu mal-ligi tal-VAT stante illi ma kienx baghat il-formola relattiva u dana kif trid il-ligi;

L-intimati, permezz tal-verbal tas-seduta tas-6 ta' April 2004, iddikjaraw li jaqblu mal-fatti kif elenkti mir-rikorenti fir-rikors promotur. Ghalhekk sostanzjalment hemm qbil dwar dawn il-fatti kif dikjarati mir-rikorrenti;

Jirrizulta li b'sentenza I-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali (Magistrat Dottor Saviour Demicoli) tat-3 ta' April, 2001 ir-rikorrenti kien instab hati tal-imsemmija akkuzi u gie kundannat jhallas multa, kif ukoll ihallas penali (multa) ta' sitt liri Maltin (Lm6) kull jum jekk huwa ma jottemporax ruhu u jibqa' ma jibghatx il-formoli tal-VAT in kwistjoni fi zmien xahrejn wara d-data tal-imsemmija sentenza;

Sussegwentement, u precisement fis-16 ta' Jannar 2003, ir-rikorrent gie akkuzat quddiem I-istess Qorti, li ma ottemperax ruhu skond kif ornat fl-imsemmija sentenza tat-3 t'April, 2001. Ir-rikorrenti gie ikkundannat ihallas penali komplexiva ta' elfejn mijha u sitta u disghin lira Maltin (Lm2196) a bazi ta' sitt liri Maltin (Lm6) ghal kull jum li huwa ma ottemperax ruhu u dana ghaz-zmien bejn I-4 ta' Gunju, 2001 u I-4 ta' Gunju, 2002. Ir-rikorrenti ma hallasx din il-penali u b'digriet tal-istess Qorti bid-data tat-13 ta' Frar, 2004 I-imsemmija penali giet ikkonvertita fi prigunerija ghal periodu ta' sitt (6) xhur. Ir-rikorrent beda jiskonta tali perjodu ta' prigunerija fl-4 ta' Marzu, 2004;

Skond ir-rikorrenti I-Artikolu 29 tal-Kodici Kriminali, li jipprovdi ghal konverzjoni minn multa ghall prigunerija f'kaz li I-multa ma tithallax, mhux applikabbli ghal dan il-kaz. Ir-rikorrenti fl-ewwel sentenza instab hati skond I-artikolu 76 tal-Kapitolo 406 tal-Ligijiet ta' Malta (il-ligi tal-VAT). Dawn il-provedimenti jistipulaw li għandu ikun hemm piena ta' multa u cioe' minimu mitt lira Maltin (Lm100) u massimu tlett mitt lira Maltin (Lm300) u inoltre I-Qorti tista tipprefiggi terminu lill-imputat sabiex huwa jikkonforma mal-ligi u fin-nuqqas il-Qorti tista timponi multa ulterjuri ta' mhux anqas minn zewg liri Maltin (Lm2) u mhux aktar minn ghaxar liri Maltin (Lm10) kuljum;

Ir-rikorrenti jsostni li din tal-ahhar, cioe' l-multa ulterjuri, m'ghandieq titqies bhala "multa" izda bhala penali. Dejjem skond ir-rikorrenti multa m'ghandieq tiehu l-forma ta' somma li tiddekorri tant kuljum. Tant hu hekk li r-rikorrenti kellyu jerga jingieb quddiem il-Qorti tal-Magistrati sabiex tigi kalkolata din il-multa ulterjuri. Skond ir-rikorrenti hawnhekk il-Qorti tghamel biss kalkolu aritmetiku;

Ir-rikorrenti, inoltre jargumenta li nonostante li l-artikolu in kwestjoni jiddeskrivi din il-piena ulterjruri bhala "multa", izda din fin-natura tagħha hi "penali" u konsegwentement ma tistax tigi ikkvertita fi prigunerija u għandha tigi trattata bhala dejn civili;

L-artikolu in kwestjoni cioe' l-artikolu 76 tal-Kapitolu 406 tal-Ligijiet ta' Malta jikkontempla reat wiehed u mhux tnejn separati u distinti. Pero' ma hemm xejn kontra d-drittijiet fundamentali tal-individwu li għar-reat wiehed jistgħu jigu imposti jew inflitti varji pieni. Il-Kodici Kriminali tghana u mimli b'reati li għar-rigward tagħhom tista tigi imposta jew il-multa jew prigunerija jew it-tnejn;

Ma hemm xejn straordinarju jew irregolari li ghall-istess reat il-ligi timponi multa kif ukoll multa ulterjuri f'kaz li l-imputat ma jottemperx ruhu fiz-zmien li tghażi il-Qorti. Fil-kaz in esami l-ligi tispecifika li din il-piena ulterjuri hi in effett "multa". Meta l-ligi titkellem b'mod l-aktar car, bhal fil-kaz in esami, ma tistax tingħata interpretazzjoni ohra minn dik li trid il-ligi u għalhekk mhux il-kaz li wieħed jidhol fil-fatti speci u fin-natura tal-haga;

Lanqas ma hemm għalfejn li jkun hemm zewg reati separati u distinti sabiex tkun tista tigi imposta multa ulterjuri bhal fil-kaz in esami;

Ir-rikorrenti jsostni li huwa qatt ma gie akkuzat b'reat iehor u għalhekk ma setax jigi kundannat multa ulterjuri stante li huwa kien gia nghata l-piena. Fl-ewwel sentenza tagħha l-Qorti tal-Magistrati segwit il-ligi u imponiet multa u multa ulterjuri f'kaz li ir-rikorrenti ma jottemperax ruħħu. Għalhekk ma jistax jingħad li f'dan il-kaz ir-rikorrenti gie

processat darbtejn ghall-istess reat. Meta r-rikorrenti tressaq quddiem il-Qorti wara l-ewwel sentenza kien sabiex l-istess Qorti setghet tistabilixxi li huwa baqa inadempjenti u sabiex tigi kalkolata l-multa ulterjuri a bazi tal-ewwel sentenza. Ghalhekk din il-Qorti ma tifhimx issottomissionijiet tar-rikorrenti rigardanti in-'ne bis in idem' u 'nullum crimen, nulla poena sine lege'. Hawnhekk ma kinitx kwestjoni li r-rikorrenti gie akkuzat bl-istess reat darbtejn jew aktar minn darba. It-tieni penali hi parti mill-piena konsidrata mill-ligi ghal reat in kwstjoni;

Ir-rikorrenti jargumenta ukoll li l-procedura stess li segwit il-Qorti tal-Magistrati tindika li l-multa ulterjuri li giet inflitta hi fil-fatt penali u m'hux multa. Li gara hu li fl-ewwel sentenza tagħha l-Qorti tal-Magistrati applikat il-ligi u infligġiet il-piena li trid il-ligi u cioè multa u multa ulterjuri kemm il-darba ir-rikorrenti jibqa ma jottemperax ruhu mal-ligi. Meta r-rikorrenti deher it-tieni darba gie stabbilit l-ammont tal-multa ulterjuri li kellha tithallas. Sussegwentement peress li din il-multa ulterjuri r-rikorrenti baqa ma hallasix din l-istess multa giet konvertita fi zmien ta' prigunerija kif trid il-ligi. Il-Qorti tal-Magistrati tidher li agixxiet skond il-ligi. Ma jistax jinghad li meta l-multa giet konvertita fi prigunerija dan sar permezz ta' att amministrattiv. It-talba relattiva tidher li saret regolarment u konsegwentement ai termini tal-ligi l-Qorti laqghet it-talba u ordnat il-konversjoni;

Il-ligi stess tghid li l-piena ulterjuri hi multa u għalhekk ma hemm xejn kontra l-ligi li din tigi konvertita f'tant zmien prigunerija. Il-fatt li l-multa trid tigi komputata fi stadji differenti ma jbiddilx in-natura tagħha ta' multa. Semplicement minhabba dan il-fatt zgur li ma jistax jinghad li din il-multa ulterjuri hi semplicement dejn civili;

Għalhekk fid-dawl ta' dan kollu ma jistax jinghad li jirrizulta fil-konfront tar-rikorrenti xi ksur tad-drittijiet fundamentali tieghu kif sanciti fil-Kostituzzjoni ta' Malta, kif ukoll fil-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet Fundamentali tal-Bniedem u b'mod partikolari id-dritt tieghu għal smigh xiera q kif sancit l-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea.. Dawn l-artikoli bl-ebda mod

Kopja Informali ta' Sentenza

ma jinsancixxu li l-akkuzat għandu jigi mmultat darba għal reat wiehed partikolari u dan kif jippretendi r-rikorrenti.

Fid-dawl ta' dan kollu t-talbiet kollha tar-rikorrenti ma jistghux jigu akkolti;

Għal dawn il-motivi:

Tiddeciedi billi fl-ewwel lok tichad l-eccezzjonijiet preliminari tal-intimati u billi tilqa l-eccezzjonijiet fil-meritu tal-istess intimati u konsegwentement tichad it-talbiet kollha tar-rikorrenti;

In vista tac-cirkostanzi partikolari tal-kaz l-ispejjez jibqghu bla taxxa bejn il-partijiet.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----